

Kunngjøring 1. utgave (mai 2013)

Forsvarsbygg kunngjør med dette at det er utarbeidet en flerbruksplan for Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt.

Grunneiere, rettighetshavere, myndigheter og andre brukere av feltet inviteres til å komme med innspill til denne utgaven innen 5. juli 2013.

Samarbeidsrådet vil bistå Forsvarsbygg i videre oppfølging av flerbruksplanen, og innspill til planen vil bli forelagt samarbeidsrådet i forbindelse med første revisjon av planen.

MAUKEN-BLÅTIND

Skyte- og øvingsfelt

Flerbruksplan

FORORD

I samsvar med stortingsmelding nr. 21 (vedtatt i Stortinget den 29.1.1993) Handlingsplan for miljøvern i Forsvaret og stortingsmelding nr. 85 (vedtatt i Stortinget den 8.4.1997) vedrørende sammenbinding av Mauken og Blåtind skytefelt har Forsvarsbygg utarbeidet en flerbruksplan for hele det sammenbundne skyte- og øvingsfeltet.

Flerbruksplanen er utarbeidet med utgangspunkt i Forsvarets behov for undervisning og øving. Men den legger også til rette for en samordning mellom Forsvarets bruk, vernehensyn og sivile brukerinteresser i området.

Planen skal være et praktisk redskap for Forsvarets drift og forvaltning, samtidig som den skal gi rammene for, og informere om, flerbruk og ulike flerbrukstiltak. Det er søkt en best mulig totalforvaltning av øvingsområdene, også med tanke på naturverdier, kulturminner, næringsinteresser, friluftsliv og andre brukere av områdene.

Flerbruksplanen skal evalueres regelmessig, og vil bli revidert etter behov med bakgrunn i de erfaringer som gjøres. Det forutsettes at samarbeidsrådet er sentralt i dette arbeidet.

Hårek Elvenes, regionsjef Forsvarsbygg

Foto:
Side 5, 6, 8, 13: FilmCamp/Espen Prestbakmo
Side 10: Målselv kommune
Side 12: FilmCamp/Svein Andersen
Side 13: Lise Brekmo/Sametinget
Side 1, 4, 7, 9, 11: Forsvarets mediesenter
Side 1, 7, 9, 10, 14: Forsvarsbygg

Grafisk produksjon og trykk: Skipnes Kommunikasjon AS

INNHOOLD

1. INNLEDNING	4
1.1 Bakgrunn.....	4
1.2 Hensikt med flerbruksplanen	4
1.3 Geografisk virkeområde	4
1.4 Mål og målgruppe for planen.....	4
1.5 Forutsetninger og plangrunnlag	4
2. RAMMER FOR FORSVARETS BRUK	6
2.1 Generelt.....	6
2.2 Forsvarets aktivitetsplaner	6
2.3 Forsvarets arealbruk	6
2.4 Begrensninger i Forsvarets bruk	7
3. ALLMENHETENS BRUK AV FELTET	8
3.1 Generelt.....	8
3.2 Sikkerhet	8
3.3 Ansvar	8
3.4 Adkomst, adgang og ferdsel	9
3.5 Friluftsliv	9
3.6 Sti og løypetraseer	9
3.7 Jakt og fiske	9
3.8 Overnatting.....	10
3.9 Båndtvang	10
4. GRUNNEIERE OG ANDRE RETTIGHETSHAVERE.....	10
4.1 Generelt.....	10
4.2 Beitebruk.....	10
4.3 Skogdrift.....	10
4.4 Elgjakt	10
5. REINDRIFT	11
5.1 Generelt.....	11
5.2 Tilpasning til reindriften	11
5.3 Tilpasning i kritiske situasjoner.....	11
5.4 Særskilt skjerming av områder og barmark.....	11
5.5 Sikkerhet	11
5.6 Stengning av veg for allmenn ferdsel	11
5.7 Samarbeid og kommunikasjon.....	12
5.8 Retningslinjer for samarbeid mellom Forsvaret og reindriftsutøvere	12
6. VERNEINTERESSER	13
6.1 Biologisk mangfold og vernesoner.....	13
6.2 Kulturminner	13
7. SÆRSKILTE TILLATELSER	13
8. SKILTING OG MERKING.....	14
8.1 Generelt.....	14
8.2 Ytterfeltgrense.....	14
8.3 Nedslagsfeltgrense.....	14
8.4 Blindgjengerområder	14
8.5 Informasjonstavler	14
8.6 Øvingsområder	14
8.7 Områder med spesielle restriksjoner.....	15
8.8 Øvrig skilting.....	15
9. INFORMASJON OG VARSLING	15
10. SAMARBEIDSRÅDET	15
11. REVISJON OG OPPDATERINGER.....	15

VEDLEGG

Vedleggene er selvstendige dokumenter som kan tas opp til revidering uavhengig av flerbruksplanen.

A. Kart

B. Dokumenter med rettsvirkning (liste)

C. Mandat for samarbeidsrådet

D. Felles retningslinjer for kontakt og samarbeid mellom Forsvaret og Mauken/Tromsdalen rbd

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN

Ved behandlingen av St. prp. nr. 85 (1995–96) vedtok Stortinget å etablere en sammenbindingskorridor mellom skyte- og øvingsfeltene Mauken og Blåtind med tilknytninger til det offentlige vegnettet samt visse utvidelser i Blåtindfeltet. Sammenbindingen skal ivareta Forsvarets behov for å trene kombinerte operasjoner i brigaderammen, herunder manøvre og samvirke over realistiske avstander. I Sammenbindingskorridoren skal det ikke drives skarpskyting, men sammenbindingen muliggjør taktisk- og eller transportmessig forflytning mellom de eksisterende feltene med mulighet for avsluttende skarpskyting/stridshandlinger.

Kommuneplanen fastsetter de overordnede rammene for arealbruken for øvingsområdene. Den detaljerte arealbruken er senere fastlagt gjennom reguleringsplaner for øvingsområdet innenfor det sammenbundne skyte- og øvingsfeltet.

I tillegg til de vedtatte reguleringsplanene er Forsvarets aktivitet regulert av rettslige skjønn, avtaler med grunneiere, rettighets-havere og Reinbeitedistriktet.

Reguleringsplanene og privatrettslige avtaler er bindene for arealbruken, men regulerer ikke i detalj forhold som bl.a. flerbruk. Forsvarsbygg har som forvalter av skyte- og øvingsområdene derfor utarbeidet foreliggende plan for flerbruksordninger.

1.2 HENSIKT MED FLERBRUKSPLANEN

Oppdraget om flerbruksplanlegging for skyte- og øvingsfeltene er gitt i Stortingsmelding nr. 21 (1992-93) "Handlingsplan for miljøvern i Forsvaret". I meldingen understrekes at de faste skyte- og øvingsfeltene skal dekke de primære behov for utdanning og trening og er Forsvarets viktigste "klasserom". Feltene er viktige grunnlagsinvesteringer og en del av Forsvarets infrastruktur.

Soldater fra Brigade nord trener i Mauken.

I forvaltningen av de faste skyte- og øvingsfeltene må fag-militære hensyn avveies på en tjenlig måte mot hensyn til natur og miljø, særlig når det gjelder:

- vern av mangfoldet i naturen
- hensyn til kulturminner, friluftsliv og rekreasjon
- hensyn til jord- og skogbruk, reindrift og utmarksnæringer

Som konkret tiltak skal det utarbeides flerbruksplaner for de faste skyte- og øvingsfeltene, hvor bl.a. disse hensyn tas i betraktning.

Med utgangspunkt i Forsvarets behov for undervisning og øving beskriver flerbruksplanen hvilken tilrettelegging som er nødvendig for å samordne dette med andre interesser og hensyn.

Planen inneholder beskrivelser og bestemmelser i tråd med vedtatte arealplaner samt forutsetninger lagt til grunn bl.a. ved Stortingets vedtak om å etablere sammenbindingen av Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelt.

Forsvarsbygg er ansvarlig for at planen er kjent. Forsvarsbygg er også ansvarlig for at planen revideres.

Forsvarsbygg vil sammen med samarbeidsrådet (se kapittel 10) gjennomføre regelmessige evalueringer, og nødvendige revisjoner vil bli gjort med bakgrunn i de erfaringer som gjøres med flerbruken.

1.3 GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Planen gjelder for hele det sammenbundne Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelt.

1.4 MÅL OG MÅLGRUPPE FOR PLANEN

Flerbruksplanen utgjør et felles grunnlag for ulike aktørers virksomhet og bruksmuligheter innenfor det sammenbundne Mauken og Blåtind skyte- og øvingsfelt. Planen er ikke juridisk bindende, men informerer om sivile bruksmuligheter og den militære aktiviteten, slik det er regulert av lovverk, avtaler, planvedtak og Forsvarets egne direktiver og instruksjoner.

1.5 FORUTSETNINGER OG PLANGRUNNLAG

Forhold som er av betydning for flerbruk og denne flerbruksplanen, er behandlet i mange ulike sammenhenger. Under er det gitt en oversikt over de viktigste styrende dokumentene.

1.5.1 STORTINGSVEDTAK

- **Handlingsplan for miljøvern i Forsvaret** (St.meld. nr. 21, vedtatt 29.1.1993). Stortingsmeldingen forutsetter at det skal utarbeides flerbruksplan for alle skyte- og øvingsområder.
- **St.prp. nr. 85 (1995-1996)**
Ved behandling 8. april 1997, vedtok Stortinget å etablere en sammenbindingskorridor mellom skyte- og øvingsfeltene Mauken og Blåtind. Blant forutsetningene for vedtaket var utarbeidelse av flerbruksplan.

Sammenbindingsveien mellom Mauken og Blåtind er tilpasset terrenget for å redusere inngrepet mest mulig.

1.5.2 NOU 2004:27 – FORSVARETS SKYTE- OG ØVINGSFELT

Utvalget peker på at Forsvarets øvingsaktiviteter er arealkrevende og ofte kommer i konflikt med andre samfunnsinteresser. Flerbruksplaner for de faste skyte- og øvingsfeltene skal med utgangspunkt i Forsvarets behov for anlegg og virksomheter, søke en aktiv samordning mellom alle vesentlige bruks- og verneinteresser. Samordningen skal ha en bærekraftig forvaltning av naturgrunnet som generelt siktemål.

1.5.3 FORSVARETS "NASJONAL HELHETLIG GJENNOMFØRINGSPLAN SKYTE- OG ØVINGSFELT" (NHGP)

NHGP beskriver Forsvarets etablerte skyte- og øvingsfelt og Forsvarets fremtidige behov basert på Langtidsplan for Forsvaret. Mauken/Blåtind er i planen definert som nasjonalt felt og dermed av vesentlig betydning for Forsvaret.

1.5.4 PLANPROGRAM

Planprogram for sammenbinding av Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt ble fastsatt av Forsvarsdepartementet i mai 2008. Programmet slår fast at det skal utarbeides flerbruksplan for det sammenbundne feltet.

1.5.5 KOMMUNEPLAN

Kommuneplan for Målselv vedtatt desember 2012 og kommuneplan for Balsfjord vedtatt september 2011.

1.5.6 REGULERINGSPLANER

Følgende reguleringsplaner gjelder for øvingsområdene:

- Reguleringsplan for Akkaseter-området i Blåtind skyte- og øvingsfelt, Målselv kommune (14.12.2000).
- Reguleringsplan for del av manøveraksen i Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt i Målselv kommune (06.09.2007).
- Reguleringsplan for Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt med sammenbinding (2009/2010, sist revidert 16.09.2010).

1.5.7 RETTSLIGE SKJØNN OG PRIVATRETTLIGE AVTALER

Forsvarets virksomhet skal drives i henhold til leide eller ervervede rettigheter. Dersom det under driften av feltet oppstår ytterligere militære behov, vil det kreves ny formell prosess for å utvide Forsvarets rettigheter. Pr. i dag gjelder følgende:

Mauken

Grunnen i Mauken-feltet eies av Statskog og private grunneiere. Forsvaret er sikret bruksrett ved langtids leieavtaler. Forholdet til reindriften er for hele feltet oppgjort ved erstatninger etter rettsak og senere avtale.

Blåtind

I deler av Blåtindfeltet er Statskog grunneier. Forsvaret er sikret bruksrett ved langtids leieavtale.

Staten ved Forsvaret er grunneier for et mindre areal omkring Akkaseter.

Forøvrig er arealet i Blåtind i privat eie. For deler av arealene har Forsvaret ervervet stedsvarig bruksrett med erstatninger utmålt ved rettslig skjønn i 1981. For de nyere utvidelsene i Blåtind er det inngått ytterligere avtaler om erverv av stedsvarige rettigheter.

Forholdet til reindriften er for hele Blåtindfeltet oppgjort på samme måte og ved det samme skjønn som for private grunneiere.

Sammenbindingskorridoren

Forsvarsbygg har inngått avtaler med Statskog og private grunneiere om erverv av rettigheter for å dekke Forsvarets behov. Forholdet til reindriften er regulert gjennom egen avtale med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

2. RAMMER FOR FORSVARETS BRUK

2.1 GENERELT

Reguleringsplanene fastsetter til dels detaljerte bestemmelser for Forsvarets bruk av området. Reguleringsplanene skiller mellom områder for videre utvikling av Forsvarets anlegg, områder for manøver med alle typer kjøretøy, og områder for lett aktivitet. Inndeling av de forskjellige områdene går frem av vedlagte kart. Reguleringsplanene beskriver også friluftsområder, verneområder og vernesoner langs vassdrag der det er begrensninger i Forsvarets bruk.

For sammenbindingskorridoren, samt utvidelsesområder i Blåtind, gjelder følgende øvre ramme for årlig bruksomfang:

- Inntil 50 øvelser á 2-3 døgn opp til kompaninivå
- Inntil 6 bataljons-/bataljongruppeøvelser á 4 døgn
- Inntil 3 øvelser i brigade- eller divisjonsforband á 6 døgn
- Innenfor denne rammen vil angitt større øvelse kunne erstattes av to eller flere mindre øvelser
- I tillegg inntil 1 alliert vinterøvelse

I tillegg til vedtatte planer gjelder vilkår om bruk som er gitt i rettslige skjønn, tillatelser og avtaler som er inngått med grunneiere og rettighetshavere.

I planbeskrivelsen til reguleringsplanen for Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt med sammenbinding er det videre lagt til

grunn at Forsvarsbygg skal starte arbeidet med en søknad om utslippstillatelse for hele Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt. Dette innebærer blant annet en prosess med å skaffe til veie en oversikt over hvilke utfordringer skyte- og øvingsfeltet står overfor med hensyn til utslipp. En tillatelse til utslipp fra forurensningsmyndigheten vil bidra til forutsigbar utvikling, drift og bruk av skytefeltet både for Forsvaret og omgivelsene rundt.

2.2 FORSVARETS AKTIVITETSPLANER

Forsvaret skal ved behov, og minimum en gang hvert år, orientere samarbeidsrådet om planlagte aktiviteter. Samarbeidsrådet gir anbefalinger om hvordan Forsvaret best mulig kan tilpasse sin virksomhet til flerbruk.

2.3 FORSVARETS AREALBRUK

2.3.1 BLÅTIND

Tyngden av anlegg for skarpskyting er i Blåtind konsentrert til de vestre og nordvestre deler, med basis i Akkaseter og Skardalen/Mårfellskaret. I dette området skytes det med alle typer håndvåpen og infanteriets tyngre støttevåpen samt feltartilleri, stridsvogner og stormpanservogner. Øst i feltet og fra Mauken skytes det tidvis med feltartilleri inn mot samme målområder. I de indre deler av Blåtind, rundt Blåtindan og Slettfjellet, er et areal på omkring 50 km² avsatt som nedslagsfelt for eksplosive prosjektiler. For øvrig brukes feltet til trening og øvelser.

Blåtind med skyteledertårn.

Det kan være mange soldater på en gang i området. Her er 2.Bn oppstilt på Akkaseter.

2.3.2 MAUKEN

Anlegg for skarpskyting er i Mauken konsentrert i østre del av feltet. Det skytes med alle typer håndvåpen og infanteriets tyngre støttevåpen. Det skytes også med feltartilleri, stridsvogner og stormpanservogner. I skytebaneområdet er det dessuten anlegg for øving av strid i bebygde områder. I de indre deler av feltet, sydøst for Vargebergan, er et areal på omkring 6 km² avsatt som nedslagsfelt. Feltet brukes for øvrig til trening og øvelser etter behov.

2.3.3 SAMMENBINDINGSKORRIDOREN

Sammenbindingskorridoren skal sammen med eksisterende felt benyttes av Forsvaret til øvelser og utdanning. I dette området er det kun tillatt bruk av løsmunisjon. Området vil nyttes til taktiske øvinger med fremrykning og tilbaketrekning, utgruppering i terreng, posisjonering på høydedrag, skjul og dekning mv.

2.4 BEGRENSNINGER I FORSVARETS BRUK

2.4.1 SÆRSKILTE BEGRENSNINGER I BLÅTIND

Felttjenesteøvelser innenfor et angitt område (se vedlagte kart) i Takelvdalen er ikke tillatt en uke før elgjakta, og inntil 4 uker så lenge elgjakta pågår. Transport og annen trafikk langs veien er tillatt.

All skarpskyting er forbudt under den til enhver tid gjeldende jakttid på elg så lenge jakta pågår.

Forsvaret skal legge til rette for at molteplukking kan gjennomføres. Det kan medføre flytting og justering av Forsvarets aktivitet.

Forsvaret skal legge til rette for sanking av sau. Det kan føre til flytting og justering av Forsvarets aktivitet.

2.4.2 SÆRSKILTE BEGRENSNINGER I MAUKEN

Ved begravelser på Vassmo kirkegård skal Forsvaret, på anmodning fra kirkekontoret, innstille all støyende aktivitet i feltet.

Stridsvogn krysser brua over E6.

3. ALLMENHETENS BRUK AV FELTET

Alle kan dra på tur i feltet.

3.1 GENERELT

Allmennhetens adgang og bruk av skyte- og øvingsfeltene reguleres av friluftslovens bestemmelser med de begrensninger som følger av sikkerhetsbestemmelser og sikkerhetstiltak i tilknytning til militær aktivitet. Allmennheten har ikke adgang til å bruke motorkjøretøy i feltet.

BLINDGJENGERE!

Blindgjengere er ammunisjon som etter å ha blitt utskutt, kastet, sluppet, eller forsøkt omsatt på annen måte, ikke har fungert normalt i forhold til sin virkemåte. Følgende er i tillegg å betrakte som blindgjengere:

- ammunisjon som er skadet ved brann eller eksplosjon
- skadet ammunisjon som kan representere en risiko
- funnet ammunisjon

Registrerte blindgjengere vil før disse er ryddet/uskadeliggjort være merket med stikk med rød eller oransje topp.

Hold avstand! Det er livsfarlig å berøre blindgjengere!

Ring Forsvaret på telefon 97 04 87 02 (daghavende på Skjold) ved funn av noe som kan være en blindgjenger. Merk stedet i terrenget og oppgi om mulig nøyaktig posisjon.

3.2 SIKKERHET

Forsvaret ønsker at allmennheten i størst mulig grad skal kunne bruke feltet, så lenge sikkerheten ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Skyte- og øvingsfeltet deles inn i soner avhengig av fare- og risikonivå. Dette er omtalt nærmere i kapittel 7. Vedlagte kart viser inndeling av de ulike sonene.

Det gjennomføres årlig rydding og uskadeliggjøring av blindgjengere. Til tross for dette må blindgjengerområder/nedslagsfelt aldri anses som trygge. Ferdsl her kan medføre livsfare.

Det frarådes også å plukke andre typer ammunisjonsrester fordi de kan inneholde skadelige materialer.

3.3 ANSVAR

Sivil ferdsl innenfor den sammenbundne skyte- og øvingsfeltet skjer på eget ansvar.

Sivile brukere bør derfor:

- forholde seg til merking/skilting
- søke informasjon om militær aktivitet før ferdsl i feltet
- sørge for å bli sett av Forsvarets personell

Forsvaret har ansvaret for at militær aktivitet skjer innenfor rammene i Forsvarets direktiver og instruksjer. Disse er basert på gjeldene lover og regler, avtaler, vedtatte planer og tillatelser.

3.4 ADKOMST, ADGANG OG FERDSEL

3.4.1 ADGANGSBESTEMMELSER

Feltet er åpent for ikke-motorisert ferdsel, så lenge dette ikke er til hinder for pågående militær aktivitet. Sivile som ferdes innenfor øvingsområdet plikter til en hver tid å rette seg etter anvisninger fra Forsvarets personell.

Særlige sikkerhetsbestemmelser gjelder for farlige områder (sikkerhetssoner) ved skytebaner og sprengningsfelt. Her er ferdsel ikke tillatt når det pågår skarpskyting eller sprengning. Innfartsvegene til områdene kan i slike tilfeller bli stengt med skilting, bommer og/eller vaktpost. Skyteaktivitet vil alltid bli varslet på stedet med rød blåse/flagg eller rødt lys heist opp i flaggstang. I tillegg varsles skyting med oppslag på informasjons-tavler ved innfartsvegene til feltet.

For nedslagsfeltene gis det permanent varsel om å vise aktsomhet ved ferdsel og ferdsel anbefales ikke.

Innenfor feltet er det noen spesielle anlegg og farlige områder som er gjerdet inn. I disse farlige områdene er all ferdsel forbudt.

3.4.2 BRUK AV VEGER

Alle veger vil normalt være stengt for kjøretøyer med bommer eller skilting, og motorisert ferdsel vil kun være tillatt for grunneiere og rettighetshavere etter avtale med skytefeltadministrasjonen. Unntak fra dette er hovedveger i Mauken skyte- og øvingsfelt (til SIBO og bane 1) som kan være åpne i helger og høytider, når dette er forenlig med Forsvarets aktiviteter.

3.5 FRILUFTSLIV

Forsvaret ønsker at tradisjonelt friluftsliv, herunder sopp- og bærplukking, skal kunne utøves innenfor skyte- og øvingsfeltet, forutsatt at aktivitetene ikke er til ulempe for Forsvarets virksomhet. Utøvelsen må også ta hensyn til biologisk mangfold og kulturminneinteresser.

Veiene i feltet er ikke åpne for allmenn motorferdsel.

I **Blåtind** er det lagt til rette for friluftsliv med bl.a. gapahuk ved Broderstadvatnet og merket trimløype fra Sollia til Sollitind.

I **Mauken** er det anlagt bl.a. gapahuk ved Melkelvatnan og Skardvatnan. Ved sivil ferdsel i disse områdene må en være spesielt oppmerksom på om det foregår skarpskyting som kan medføre fare. Kontakt derfor skytefeltadministrasjonen i forkant.

Veger og stier i det sammenbundne feltet er åpne for allmenn ikke-motorisert ferdsel.

3.6 STI OG LØYPETRASEER

På forespørsel fra kommunene eller andre interesserte er Forsvaret generelt innstilt på samarbeid om å finne og merke egnede turtraseer i feltet.

Ferdsel langs slike traseer må likevel foregå med samme aktsomhet som ved ferdsel i øvrige deler av skyte- og øvingsfeltet.

Stier og løypetraseer, herunder skiløyper, må ut fra sikkerhets-hensyn legges utenom blindgjengerfelt.

3.7 JAKT OG FISKE

Retten til jakt og fiske forvaltes av grunneiere. For elgjakt vises det spesielt til pkt 4.4.

3.8 OVERNATTING

Av sikkerhetsmessige grunner må all form for overnatting innenfor skyte- og øvingsfeltet avtales på forhånd.

3.9 BÅNDTVANG

Innenfor øvingsområdene gjelder hundelovens generelle regler.

I tillegg gjelder kommunale bestemmelser. Kontakt kommunen for nærmere informasjon.

Mange ulike avdelinger trener i feltet.

4. GRUNNEIERE OG ANDRE RETTIGHETSHAVERE

Det er mange rettighetshavere i Mauken-Blåtind. God dialog og godt samarbeid er viktig for at feltet skal kunne brukes tilfredsstillende for alle parter.

4.1 GENERELT

Flerbruksordninger for landbruksvirksomhet i feltet følger av de leieavtaler, rettslige skjønn og minnelige avtaler om bruksrett som er inngått.

Noen hovedtrekk i flerbruksordningene gjengis nedenfor.

Flerbruken må ikke være til hinder for Forsvarets utøvelse av ervervede rettigheter, og ferdsel må foregå etter gitte ferdselsregler. Forsvaret kan ved behov begrense bruken for andre ut fra pågående øvingsvirksomhet og/eller sikkerhetshensyn.

4.2 BEITEBRUK

I Blåtind kan det drives beitebruk med sau og ungfø innenfor gjeldende rettigheter. Ved behov foretas tilpassinger mellom Forsvarets øvelser på den ene side og tilsyn med eller sankning av beitedyr på den annen side.

Skogsdrift i Skardalen.

4.3 SKOGSDRIFT

Skogsdrift kan i feltet foregå på vanlig måte, med de muligheter og begrensninger som ligger i Blåtindskjønnen av 1981.

I hovedsak betyr dette at driften skal koordineres med skytefeltforvaltningen.

4.4 ELGJAKT

Elgjakt kan utøves i hele det sammenbundne feltet. Av sikkerhetsgrunner frarådes jakt i nedslagsfeltet.

4.4.1 SÆRSKILTE BEGRENSNINGER

I visse områder i **Blåtind** gjelder særskilte restriksjoner på militær virksomhet i forbindelse med jakten, se pkt. 2.4.1. I det øvrige feltet kan militære øvelser uten skarpskyting foregå under elgjakta. Gjensidig tilpasning og koordinering skjer gjennom direkte kontakt mellom skytefeltadministrasjonen og jaktlag før og under elgjakta.

I **Mauken** omtales ikke elgjakt i avtalene med private grunneiere. Praksis er at elgjakt kan foregå, men ikke i skytebaneområdet eller blindjengerfeltet der det er normal militær virksomhet også under elgjakt. For øvrig koordineres også her elgjakta mellom skytefeltadministrasjonen og jaktlag.

5. REINDRIFT

Mauken-Blåtind er både øvingsområde for Forsvaret og vinterbeite for rein.

5.1 GENERELT

I forhold til reindriften er flerbruksplanen et verktøy for å sikre at partene overholder sine forpliktelser.

Flerbruksordninger for reindriften i det sammenbundne feltet gjelder for vinterbeiteperioden, tidsrommet 15. okt. – 5. mai, og følger av inngåtte avtaler og rettslige skjønn. Flerbruk er en vesentlig del av avtalen med Mauken/Tromsdalen Reinbeitedistrikt inngått i 2006, og de aktuelle punktene i avtalen som gjelder flerbruk er oppsummert nedenfor.

5.2 TILPASNING TIL REINDRIFTA

For å oppfylle forutsetningen om at også reindriften skal kunne drive sin virksomhet i området skal Forsvaret henvende seg til berørte myndigheter i tilknytning til drivleiene over sammenbindingskorridoren i de periodene reinen skal flyttes. Dette avtales nærmere med Forsvaret i rimelig tid før flytting starter.

Forsvaret skal, hvis behovet oppstår, tilpasse eller innstille sin virksomhet i området Nergårdskaret-Fiskelausvatnet i inntil 3 uker under vårflytting. Vårflytting skal normalt skje i tidsrommet 1. april – 5. mai.

Dersom det foreligger spesielle behov i tilknytning til høstflytting, kan Forsvaret tilpasse eller innstille sin virksomhet for å imøtekomme behovet.

5.3 TILPASNING I KRITISKE SITUASJONER

Med "kritisk situasjon" menes en akutt, ekstrem situasjon som skaper alvorlige driftsproblemer for reindriften, så som blant annet "låste beiter". Oppstår en kritisk situasjon for reindriften, og det er fare for at dyr går tapt, skal Forsvaret tilpasse sin virksomhet slik at situasjonen ikke blir ytterligere forverret.

5.4 SÆRSKILT SKJERMING AV OMRÅDER OG BARMARK

Forsvaret kan, i samråd med reindriften, etablere lokale midlertidige "out of bounds" områder, f.eks. foringsplasser. Ved barmarkskjøring skal rabbevegetasjon og andre områder med lavbeite i størst mulig grad unngås.

5.5 SIKKERHET

Forsvaret skal varsle Reinbeitedistriktet når årlig blindgjenger-rydding er fullført.

Forsvaret skal uten ugrunnet opphold varsle reinbeitedistriktet dersom en unormal sikkerhetsrisiko oppstår, og påvise hva risikoen består i.

5.6 STENGNING AV VEG FOR ALLMENN FERDSEL

Forsvaret skal sørge for at sammenbindingsvegen er stengt med bom for allmenn ferdsel. Grunneiere og rettighetshavere kan få nøkkel til bommen for bruk av vegen til nyttetraffikk.

Foring av rein i Mauken.

5.7 SAMARBEID OG KOMMUNIKASJON

Det skal hvert år etter vinterbeitesesongen avholdes møter mellom Forsvaret, Forsvarsbygg og Reinbeitedistriktet hvor partene gjensidig orienterer om hvordan flerbruken har forløpt. Eventuelle problemer, forbedringspunkter og andre samarbeidsspørsmål skal tas opp og evalueres. Slikt møte initieres av Forsvaret.

Reinbeitedistriktet skal årlig gi orientering til nytt befal (okt.), for å skape økt forståelse for reindriftenes behov.

Forsvaret skal informere reinbeitedistriktet i forkant om øvelsesplanen for alle større øvelser og aktiviteter som i større omfang involverer bruk av snøskuter eller andre terrengkjøretøy.

Forsvaret plikter å ta hensyn til reindriften i størst mulig utstrekning ved planlegging av øvelser.

Reinbeitedistriktet skal regelmessig gi sine vaktlister til skyte- og øvingsfeltforvaltningen.

5.8 RETNINGSLINJER FOR SAMARBEID MELLOM FORSVARET OG REINDRIFTSUTØVERE

Forsvaret skal i fellesskap med Mauken Reinbeitedistrikt utarbeide retningslinjer for praktisk kontakt og samarbeid, med gyldighet for hele skyte- og øvingsfeltet.

Retningslinjene for driften kan bl.a. inneholde rutiner for:

- Orientering om Forsvarets årsplaner for øvelser og drøfting av samarbeidsspørsmål
- Samarbeid og forholdsregler ved årstidsflyttinger
- Gjensidig varsling om forestående aktiviteter på kort sikt
- Samarbeid om praktiske oppgaver som gjennomflytting, utdriving av rein fra målområder og lignende
- Forholdsregler når militære enheter støter på rein i lendet

6. VERNEINTERESSER

Strandsonen rundt Takvatnet er skjernet for militær aktivitet.

6.1 BIOLOGISK MANGFOLD OG VERNESONER

Ved planlegging og gjennomføring av øvelser skal det tas særskilt hensyn slik at disse ikke kommer i konflikt med vesentlige biomangfoldinteresser og/eller etablerte vernesoner.

Allmennhetens bruk skal ikke medføre skade på biomangfold og/eller vernesoner.

Vedlagte kart viser inndelingen av områder og soner der det skal tas spesielle hensyn.

6.2 KULTURMINNER

Innenfor øvingsområdene er det flere automatisk fredede kulturminner. Et område i Mauken er regulert til verneområde for kulturminnebevaring.

Vedlagte kart viser plasseringen av disse.

Det vil ved planlegging og gjennomføring av øvelser bli tatt særskilte hensyn, slik at aktiviteten ikke kommer i konflikt med kulturminneinteressene.

Allmennhetens bruk skal heller ikke medføre konflikt med kulturminneinteresser.

Arran (ildsted). Et typisk samisk kulturminne i Mauken.

7. SÆRSKILTE TILLATELSER

Bruk av feltet som ikke dekkes av friluftsløven, flerbruksplanen, avtaler, skjønn m.v. krever at det inngås særskilte avtaler.

8. SKILTING OG MERKING

8.1 GENERELT

Forsvarsbygg er ansvarlig for oppsetting og vedlikehold av skilt og merker.

Skilting og merking skal informere om Forsvarets bruk av området og begrensninger i sivil bruk.

8.2 YTTERFELTGRENSE

Skytefeltenes yttergrense er merket med "Fare skytefelt".

Skiltene er satt opp med ca. 50 meters mellomrom rundt hele yttergrensen, med unntak av bratte fjellskråninger som er tilnærmet utilgjengelig. Skiltene peker inn i feltet. Skiltene er montert på røde stålrør med gule bånd. Der grensa går igjennom skog er det ryddet gater på ca. 6 meters bredde for at det skal være sikt mellom skiltene. Dersom det er skyting i feltet kan det være forbundet med fare å ferdes innenfor skytefeltgrensen. Innenfor skytefeltet kan forurenset grunn og vann påtreffes.

Yttergrensene på feltet er merket.

8.3 NEDSLAGSFELTGRENSE

Nedslagsfeltet er merket med "Livsfare blindgjengere". Skiltene er satt opp med ca. 50 meters mellomrom rundt hele nedslagsfeltet, med unntak av bratte fjellskråninger som er tilnærmet utilgjengelig. Skiltansiktet er rettet ut av feltet. Skiltene er montert på impregnerte trestolper med røde bånd. Der grensa går igjennom skog er det ryddet gater på ca. 6 meters bredde for at det skal være sikt mellom skiltene. Innenfor nedslagsfeltet er det fare for blindgjengere. Ferdsel i dette området kan derfor medføre livsfare selv om det ikke er skyting i feltet. **Ammunisjonsrester og andre gjestander MÅ IKKE RØRES. Ferdsel frarådes.**

Skilt rundt nedslagsfelt.

8.4 BLINDGJENGEROMRÅDER

Noen mindre områder med spesielt stor risiko for blindgjengere er gjerdet inn. Ferdsel innenfor disse områdene er forbundet med livsfare. Ferdsel er forbudt.

8.5 INFORMASJONSTAVLER

Ved feltets hovedinnfartsveier er det satt opp informasjonstavler/skilt med kart og/eller annen viktig informasjon. Utforming, størrelse og mengde informasjon avhenger av veiens bruksomfang.

Elektroniske informasjonstavler viser aktivitet som pågår.

8.6 ØVINGSOMRÅDER

I Sammenbindingskorridoren foregår det ikke skarpskyting, men det øves med løsammunisjon, markeringsmidler og kjøretøyer, både på og utenfor vei. Dette og tilsvarende områder er merket med "Militært øvingsfelt".

Skilt rundt sammenbindingskorridoren og tilsvarende øvingsområder.

8.7 OMRÅDER MED SPESIELLE RESTRIKSJONER

Områder som er spesielt viktige i forhold til bl.a. landskap, naturmiljø, dyreliv, kulturminner, friluftsliv osv. har spesielle restriksjoner for bruk. De fleste av disse områdene er regulert til spesialområder etter plan- og bygningsloven. Her framkommer restriksjonene direkte av reguleringsbestemmelsene. Disse restriksjonene gjelder både for Forsvaret og sivile. Områder med begrensninger for militære kjøretøyer, er i hovedsak merket på stolper/trær med rød-hvit-stripete bånd.

Ved naturlige innfartsårer er det satt opp forbudsskilt med underskilt.

Merkebånd i områder med spesielle restriksjoner.

8.8 ØVRIG SKILTING

For øvrig er skyte- og øvingsfeltet merket med standard veiskilt og informasjonsskilt. Skytebaner kan ha skilting som har spesifikk betydning for Forsvaret, herunder sektorskilt og lignende.

I spesielle situasjoner, innenfor avgrensede områder, kan det etableres midlertidig merking for å hindre ferdsel ved hjelp av sperrebånd, oppslag, og lignende.

Den enkelte bruker er selv ansvarlig for å lese og følge den informasjonen som framgår av skilting og merking.

Ved alle hovedinnfartsveger til skyte- og øvingsfeltet er det satt opp informasjonstavler.

1 Mai til 31 juli
Hekkeperiode
Hold avstand

Eksempel på forbudsskilt.

9. INFORMASJON OG VARSLING

Forsvarsbygg er ansvarlig for informasjonen om flerbruken i øvingsområdene og utarbeidelse av informasjonsmateriell om flerbruksmuligheter.

Ved større øvelser og ellers ved behov kan det gis særskilt informasjon som utarbeides og distribueres av Forsvaret.

Grunneiere, reinbeitedistriktet, naboer og berørte kommuner er hovedmålgrupper for denne informasjonen.

10. SAMARBEIDSRÅDET

29. november 2012 ble det opprettet et samarbeidsråd for Mauken-Blåtind skyte- og øvingsfelt. Samarbeidsrådet har fjorten medlemmer og består av representanter fra Forsvarsbygg (1), Hæren (2), Målselv kommune (1), Balsfjord kommune (1), Statskog (1), private grunneiere (6) og Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt (2).

Rådet skal gi innspill til hvordan virksomhet bør tilpasses for best mulig å ta hensyn til alle interesser, herunder drøfte og evaluere varslingsrutinene for de mest støybelastende aktivitetene og kommende års planlagte øvingsaktiviteter. Rådet har et rådgivende mandat (vedlegg C) og møtes minst en gang om året. Forsvarsbygg er ansvarlig for å innkalle til møte.

11. REVISJON OG OPPDATERINGER

Forsvarsbygg har ansvaret for å oppdatere/revidere flerbruksplanen ved behov.

